

جهت یابی در روز و شب

ساده ترین راه شناخت جهت ها توجه به محل طلوع و غروب آفتاب است.

طبق قرارداد سمتی که خورشید طلوع می کند خاور یا مشرق و مقابل آن را که محل غروب آفتاب است باختر یا مغرب گویند.

روشهای جهت یابی

الف - در روز

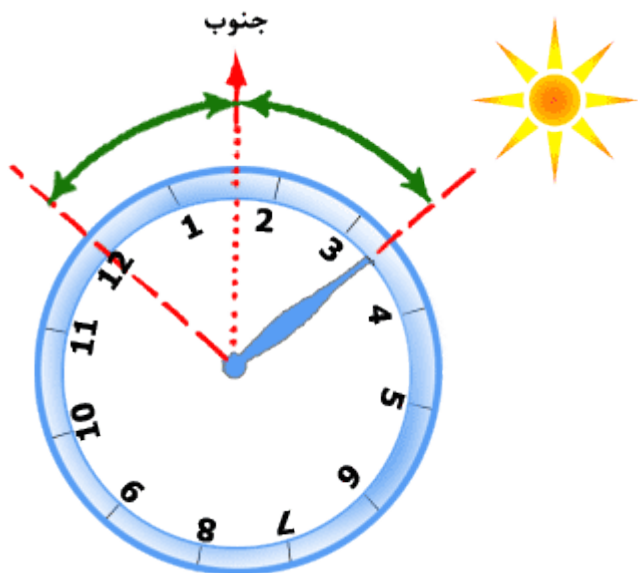
• بوسیله ساعت مچی و خورشید

• بوسیله سایه چوب

ب - در شب

• بوسیله ستاره قطبی

• بوسیله هلال ماه

به وسیله ساعت مچی و خورشید

• در هنگام روز ساعت را به طور افقی بگیرید.

• عقربه ساعت شمار را به طرف خورشید اشاره دهید.

• نیمساز زاویه بین عقربه ساعت شمار و علامت ساعت دوازده جنوب را نشان خواهد داد.

به وسیله سایه چوب

• یک میله چوبی یا فلزی را به طور عمودی در زمین قرار می دهیم.

• نوک سایه میله چوبی را علامت می گذاریم

• پس از مدتی نوک سایه میله چوبی را که تغییر کرده است علامت گذاری می کنیم.

• به وسیله خطی این دو نقطه را در روی زمین به هم وصل می کنیم .

• اگر خطی بر این خط عمود کنیم جهت شمال و جنوب را برای ما مشخص می کند.

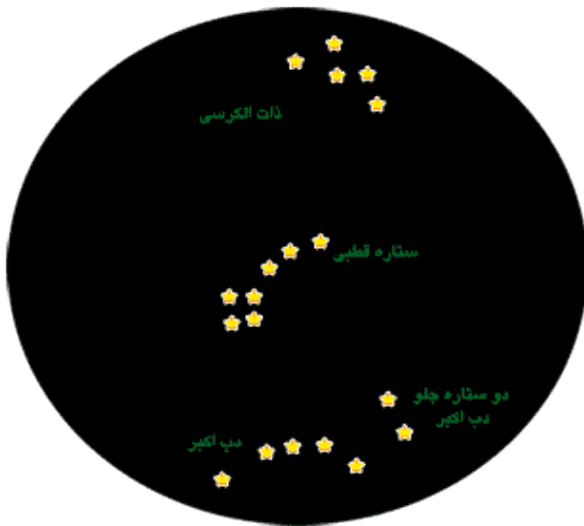
نکته

• زمین دور محوری فرضی که از شمال و جنوب این کره بزرگ می گذرد می چرخد.

• این چرخش زمین موجب می شود که ما تصور کنیم ستارگان جای خود را در آسمان تغییر می دهند.

• تنها یک ستاره وجود دارد که جای آن در آسمان ثابت می باشد به نام ستاره قطبی.

• اگر بتوانیم این ستاره ثابت و غیر متحرک را در آسمان پیدا کنیم و رو به آن بایستیم درست به سمت شمال ایستاده ایم.

پیدا نمودن شمال حقیقی توسط ستاره ها

• در هنگام شب که آسمان صاف است از یک مجموعه هفت ستاره ای به نام دب اکبر (خرس بزرگ) استفاده می کنیم. شکل این هفت ستاره به صورت یک ملاقه است که هر گاه فاصله دو ستاره سر آن را پنج برابر امتداد دهیم به ستاره قطبی می رسیم که خود ابتدای هفت ستاره دب اصغر (خرس کوچک) است.

به وسیله هلال ماه

• همیشه هلال ماه در نیمه اول ماه تحدبش (برجستگی) آن به سمت غرب و در نیمه دوم ماه به سمت شرق می باشد.